

ОТЗЫВ

Представленная на рассмотрение докторская диссертация посвящена актуальной проблеме современной педагогической науки – формированию готовности учителей химии к обучению детей с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования.

Актуальность исследования не вызывает сомнений, поскольку реформы, происходящие в системе высшего образования, требуют подготовки педагогов нового поколения, способных эффективно реализовывать принципы инклюзивного обучения. Выбранное направление научного поиска соответствует стратегическим документам Республики Казахстан, определяющим модернизацию педагогического образования и внедрение инклюзивных подходов в образовательную практику. В диссертации четко обозначены **цель, объект, предмет, гипотеза и задачи исследования**, логично выстроены его структура и содержание. Автор демонстрирует глубокое знание современной научной литературы по рассматриваемой проблематике, включая труды отечественных и зарубежных ученых. Проведен всесторонний анализ состояния проблемы готовности педагогов к инклюзивному образованию, обоснована необходимость формирования профессионально-значимого качества – готовности учителя химии к обучению детей с особыми образовательными потребностями.

Особое внимание заслуживает **разработанная и теоретически обоснованная модель формирования готовности учителей химии**, включающая мотивационный, содержательный и деятельностный компоненты, а также система педагогических условий, обеспечивающих её реализацию. В ходе опытно-экспериментальной работы автор подтвердил эффективность предложенной модели и методики, что свидетельствует о практической значимости исследования.

Научная новизна работы заключается в уточнении понятия «готовность учителей химии к обучению детей с особыми образовательными потребностями», в разработке педагогического дизайна и модели её формирования, а также в создании дидактического комплекса методических материалов, адаптированных для детей с особыми образовательными потребностями.

Теоретическая значимость исследования состоит в развитии концептуальных положений педагогической науки о формировании профессионально-значимых качеств педагога и уточнении сущности готовности к инклюзивному обучению в контексте химического образования.

Практическая значимость проявляется в возможности применения полученных результатов в практике вузовской подготовки будущих учителей химии, в системе повышения квалификации педагогических кадров, а также при организации учебного процесса в общеобразовательных школах. Структура диссертации логична, все разделы взаимосвязаны и подчинены общей исследовательской задаче. Работа отличается высоким уровнем научной аргументации, глубиной теоретических обобщений, методологической обоснованностью и корректным использованием эмпирических методов. Результаты исследования подтверждаются статистически достоверными данными.

Автор проявил себя как самостоятельный, ответственный и компетентный исследователь, владеющий современными методами научного анализа, способный к постановке и решению сложных педагогических задач. В целом, представленная работа является **завершенным научным исследованием**, обладающим теоретической новизной и практической значимостью, соответствующим требованиям, предъявляемым к докторским диссертациям по педагогическим наукам.

Научный консультант:

академик НАН РК,
д.х.н., профессор А. Нухулы

Дата: «20» декабря 2025г.

ПІКІР

Қарауға ұсынылған докторлық диссертация заманауи педагогикалық ғылымның өзекті мәселесіне, яғни инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытуға химия пәні мұғалімдерінің дайындығын қалыптастыруға арналған.

Зерттеудің өзектілігі күмән тудырмайды, өйткені жоғары білім беру жүйесінде болып жатқан реформалар инклюзивті оқыту қағидаттарын тиімді іске асыруға қабілетті жаңа буын педагогтарын даярлауды талап етеді. Ғылыми ізденістің таңдалған бағыты педагогикалық білім беруді жаңғыртуды және білім беру практикасына инклюзивті тәсілдерді енгізуді айқындайтын Қазақстан Республикасының стратегиялық құжаттарына сәйкес келеді. Диссертацияда **зерттеудің мақсаты, нысаны, пәні, гипотезасы мен міндеттері** нақты көрсетілген және оның құрылымы мен мазмұны қисынды түрде құрастырылған. Автор зерттеліп отырған мәселеге қатысты отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектерін қоса алғанда, қазіргі ғылыми әдебиетті терең меңгергенін көрсетеді. Педагогтардың инклюзивті білім беруге дайындығы мәселесінің жай-күйіне жан-жақты талдау жүргізілді, кәсіптік маңызды сапаны - яғни, ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытуға химия пәні мұғалімінің дайындығын қалыптастыру қажеттілігі негізделді.

Химия пәні мұғалімдерінің дайындығын қалыптастырудың уәждемелік, мазмұндық және қызметтік құрамдас бөліктерін, сондай-ақ оны іске асыруды қамтамасыз ететін педагогикалық жағдайлар жүйесін қамтитын, **әзірленген және теориялық негізделген моделіне** ерекше назар аударуға болады. Тәжірибелік-эксперименттік жұмыс барысында автор ұсынылған модель мен әдістеменің тиімділігін растады, ал бұл өз кезегінде зерттеудің практикалық маңыздылығын куәландырады.

Жұмыстың ғылыми жаңалығы «химия пәні мұғалімдерінің ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытуға дайындығы» ұғымын нақтылаудан, педагогикалық дизайн мен оны қалыптастыру моделін әзірлеуден, сондай-ақ ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалар үшін бейімделген әдістемелік материалдардың дидактикалық кешенін жасаудан тұрады.

Зерттеудің теориялық маңыздылығы педагогтың кәсіби-маңызды қасиеттерін қалыптастыру туралы педагогикалық ғылымның тұжырымдамалық ережелерін дамытудан және химиялық білім беру контекстінде инклюзивті оқытуға дайындықтың мәнін нақтылаудан тұрады.

Практикалық маңыздылығы алынған нәтижелерді болашақ химия пәні мұғалімдерін жоғары оқу орындарында даярлау тәжірибесінде, педагог кадрлардың біліктілігін арттыру жүйесінде, сондай-ақ жалпы білім беретін мектептерде оқу процесін ұйымдастыру кезінде қолдану мүмкіндігімен көрініс табады. Диссертацияның құрылымы қисынды, барлық бөлімдер өзара байланысты және жалпы зерттеу тапсырмасына бағынысты болып келеді. Жұмыс ғылыми дәлелдеудің жоғары деңгейімен, теориялық жалпылаудың тереңдігімен, әдіснамалық негізділігімен және эмпирикалық әдістерді дұрыс қолдануымен ерекшеленеді. Зерттеу нәтижелері статистикалық тұрғыда нақтыланған деректермен дәлелденген.

Автор өзін ғылыми талдаудың заманауи әдістерін меңгерген, күрделі педагогикалық міндеттерді қоюға және шешуге қабілетті дербес, жауапкершілігі жоғары, құзыретті зерттеуші ретінде танылды. Тұтастай алғанда, ұсынылған жұмыс педагогикалық ғылымдар бойынша докторлық диссертацияларға қойылатын талаптарға сәйкес келетін теориялық жаңалыққа және практикалық маңыздылыққа ие, **аяқталған ғылыми зерттеу** болып табылады.

Ғылыми кеңесші: /қолы/
Ұлттық ғылым академиясының
академигі, химия ғылымдарының
докторы, профессор А.Нухулы

Қазақстан Республикасы

Күні: 2025 жылғы «20» желтоқсан.

Алматы қаласы. Жиырма төртінші желтоқсан екі мың жиырма бесінші жыл.

Құжатты Қазақстан Республикасы Алматы қаласында орыс тілінен қазақ тіліне аудармашы Рыскулова Асия Азатбековна, ЖСН 810310400328, аударды.

Қолы *Асия Азатбековна Рыскулова*

Жиырма төртінші желтоқсан екі мың жиырма бесінші жыл.

Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінің 10 ақпан 2022 жылы берген № 22002583 мемлекеттік лицензиясы негізінде етуші Алматы қаласының нотариусы мен, Тастемирова Молдир Омаровна, маған белгілі аудармашы Рыскулова Асия Азатбековнаның қолының түпнұсқалығын куәландырдым. Құжатқа қол қоюшының жеке басы анықталды, әрекет қабылеттілігі және оның өкілеттілігі тексерілді.

№ 4097 тізілімде тіркелді.

Нотариаттық қызмет көрсету үшін
2084 теңге төленді.

Нотариус

Тастемирова Молдир Омаровна

